

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Člankovina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 28. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 30. marca 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 39.

Ivan Mohorič:

Pred dalekosežnimi reformami v železniški upravi.

Zadnji teden so se pričele v slovenski javnosti širiti vesti, da se imajo v bodočih mesecih izvršiti v železniški upravi dalekosežne izpremembe. Na eni strani se govori, da obstoji namera ukiniti generalno direkcijo državnih železnic in prenesti del pristojnosti zopet na prometno ministrstvo, del pa na generalni inspektorat, ki naj bi se šele osnoval. Na drugi strani se zopet govori o nameravani redukciji oblastnih železniških direkcij in sicer predvsem o ukinitvi ravnateljstev državnih železnic v Ljubljani in Subotici, katerih področja naj bi prišla v pristojnost zagrebske, odnosno beograjske direkcije. Vse te govorice, o katerih točnosti in verodostojnosti nismo mogli kljub poizvedbam doslej ničesar pozitivnega ugotoviti, razburjajo v znatni meri ne samo železničarske kroge, marveč tudi gospodarske organizacije.

Izjavljamo naravnost, da ne moremo verjeti, da bi mogel obstojati resen in dobro premišljen namen ukiniti oblastno direkcijo državnih železnic v Ljubljani. Omrežje ljubljanskega ravnateljstva je res po kilometrih manjše kot beograjska direkcija, vendar je promet na področju Slovenije mnogo intenzivnejši in jači, vzdrževanje prog, ki so pretežno gorskega značaja, mnogo težje ter je vršenje prometne službe, z ozirom na velik inozemski tranzit, kakor tudi z ozirom na dejstvo, da večje ljubljansko železniško direkcijo enajst obmejnih prehodov z inozemstvom ter da se na področje naše direkcije steka inozemski promet med našo državo in Avstrijo, Italijo in deloma tudi Madžarsko ter največji kontingent celokupnega zapadnoevropskega prometa, — neprimerno bolj komplicirano, kakor na področju ostalih železniških direkcij.

V zadnji statistiki, ki jo je objavila železniška uprava pred mesecem dni, je potniški promet na področju ljubljanske direkcije za 3-3 milijona potnikov jači kot v beograjski direkciji in za 3-4 milijona potnikov jači kot v subotički direkciji ter zaostaja le za ca. 900.000 potnikov za zagrebsko direkcijo, ki pa ima — mimogrede povedano — skoro dvakratno dolžino omrežja. Tudi po tonazi prevažanega blaga je ljubljanska direkcija v tej statistiki na prvem mestu z 6-3 milijona ton napram 5-3 milijona ton zagrebske direkcije in 2-9 milijona ton beograjske, odnosno subotičke direkcije. Blagovni promet je glavni vir železniških dohodkov. In baš pri njem pride v ljubljanski direkciji na kilometer eksploatacijo dolžine 5.679 ton, do čim dosega vse ostale direkcije le 1.580 do 2.676 ton, torej komaj dobro tretjino tonaže ljubljanske direkcije. Te številke držijo in le s tega vidika je treba — po našem mišljenju — presojati vse ukrepe, ki se nameravajo v bodočih mesecih izvršiti in s tega stališča je treba oceniti primernost reform, ki se jih hoče pod pretvezo nekake racionalizacije, odnosno potrebe štednje izvajati.

Jasno je, da mora biti ljubljanska direkcija z ozirom na vse navedene momente mnogo jače dotirana z osbjem, kakor pa ostala ravnateljstva, ki dosežejo komaj tretjino tega

prometa, ako hočemo, da se vrši železniški promet, v kolikor ni odvisen od razpoložljivih strojev in vagonov, redno in točno. Šablonsko porabljanje meril iz drugih železniških direkcij na ljubljansko področje bi bilo nedopustno in bi kazalo le popolno neumevanje naših gospodarskih prilik in potreb. Z gospodarskega stališča je torej potrebno ne samo, da se ohrani še v bodoče neokrnjena sedanja direkcija državnih železnic v Ljubljani, marveč, da se njena kompetenca razširi in ji vrnejo vse pravice, ki jih je imela do leta 1926.

To je sedaj, ko so aktivirani posvetovalni gospodarski odbori pri železniških direkcijah, tembolj potrebno. Ustanovitev gospodarskih odborov pri železniških direkcijah predstavlja v vsakem oziru koristno napravo, ki bo prinesla i železnici, kakor tudi gospodarskim krogom nedvomno le koristi. Delegati TOI zbornic bodo imeli v teh odborih priliko predočiti z živo besedo železniški upravi, kaj zahtevajo potrebe našega gospodarstva, obenem pa bodo imeli priliko spoznati vsa prizadevanja železniškega obratovodstva, da tudi v sedanjih težkih prilikah zadostijo gospodarskim potrebam v čimvečjem obsegu.

Zato pozdravljamo ukrep prometnega ministra, ki je pretekli teden z imenovanjem članov posvetovalnega odbora omogočil praktično sodelovanje gospodarskih krogov v prometnih vprašanjih. Specijelno v Sloveniji imamo celo vrsto nerešenih perečih prometnih vprašanj, ki jih bodo imeli interesi priliko preko posvetovalnega odbora tolmačiti železniški direkciji.

Razvoj našega gospodarstva in moderne tehnike prinaša v našem prometu vedno nove potrebe in probleme, ki jih je treba upoštevati in katerih rešitev je treba proučevati. Železniška uprava bo v posvetovalnih odborih dobila živahne aktivne sodelovalce, ki ji bodo nudili vpogled v dnevne težave in skrbi podjetnika in njih sodelovanje bo v bodoče gotovo v mnogih primerih prispevalo k temu, da bo železniška uprava svoje ozkoprso stališče revidirala in predloge, ki jih prejema iz gospodarskih krogov, v večji meri upoštevala, kot doslej.

Obenem so vznemirile zadnji teden mariborske kroge vesti o nameravani centralizaciji kontrole dohodkov v Beogradu, kamor bi se imela preseliti kontrola dohodkov, ki se nahaja sedaj v Mariboru. V Mariboru se vrši sedaj kontrola dohodkov in celokupen obračun blagovnega železniškega prometa Jugoslavije z inozemstvom, nadalje obračun za inozemski tranzit in za lokalni promet ljubljanske direkcije. V celoti se obračunava letno — kakor doznavamo — ca. 130 tisoč pošilk in vse to delo se izvršuje z zelo neznatnim številom personala. Kontrola dohodkov v Beogradu, ki vrši ostali obračun, doseže — po naših informacijah — mnogo manj, ca. 80.000 pošiljatev, ima pa neprimerno večji stalež osebja kakor kontrola dohodkov v Mariboru. Centralizacija obračunske službe, ki je sicer v sedanjih uredbi o organizaciji prometne službe v načelu predvidena, se po našem mišljenju ne mora

izvršiti ravno v Beogradu, ker je računsko služba od eksploatacije popolnoma neodvisna in zato ne mora biti baš na sedežu generalne direkcije, odnosno prometnega ministristva. Končno tega vprašanja ne moremo motriti samo s stališča konvencijence nekaterih referentov, ker ima specijelno v Mariboru še čisto drugo dalekosežno ozadje. Premestitev kontrole dohodkov iz Maribora v Beograd bi pomenila za Maribor v nacionalnem, kakor tudi v gospodarskem oziru zelo težak udarec, ki bi bil neutemeljen, ker se v Mariboru lahko centralizira celokupna kontrola dohodkov iz cele države in je mariborska občina — kakor čujemo — tudi pripravljena poskrbeti za nastanitev nadaljnjih uradnih prostorov in osebja, ako bi se kontrola dohodkov centralizirala v Mariboru. Prepričani smo, da bo predlog mestne občine z ozirom na interes, ki ga ima Maribor na nadaljnjem obstoju kontrole dohodkov, našel na merodajnih mestih, posebno pa pri prometnem ministru g. dr. A. Korošču polno razumevanje ter da se bo dala najti pravilna rešitev za to vprašanje, ki bo spremljiva za železniško upravo s stališča racionalizacije službe in koncentracije uprave, ki pa bo znala tudi varovati kulturne in gospodarske interese našega Maribora.

DOSTAVLJANJE VAGONOV ZA IZVOZ LESA.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela na spomenico v zadevi nastalega občutnega pomanjkanja odprtih železniških voz za prevoz stavbnega lesa in drv od Generalne direkcije obvestilo, da so ukrenjeni vsi koraki, da se pospeši in pojača dotok praznih odprtih vagonov iz vseh področij železniških direkcij v Slovenijo, da bi moglo vozovno vodstvo ljubljanske direkcije poleg potrebe rudnikov kriti tudi potrebe lesne industrije v željenem obsegu. Obenem obvešča generalna direkcija zbornico, da je zaprosila v svrhu pojačanja izvoza in promptne odpreme stavbnega lesa v inozemstvo tudi italijanske in madžarske državne železnice, da odstopajo naši železniški upravi dnevno večje število praznih vagonov, katere se bo uporabljalo izključno za prevoz stavbnega lesa.

* * *

IZVOZ JUGOSLOVANSKIH VIN V ČEHOSLOVAŠKO.

Po obvestilu, ki ga je prejela Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, je ministrstvo za kmetijstvo porazdelilo letošnji kontingent 110.000 hl vina v sodih za izvoz v Čehoslovaško po znižani carinski tarifi na posamezna vinorodna področja na sledeči način: na župsko-negotinsko področje 4000 hl, na vršaško področje 30.000 hl, na sremsko področje 16.000 hl, na mostarsko področje 4000 hl, na dalmatinsko področje 43.000 hl, na maslovaško-zagorsko področje 6000 hl, na slovensko področje 7000 hl. Od 10.000 hektolitrov vina v steklenicah pa pripade na področje Slovenije 7000 hl, na mostarsko področje 1500 hl ter na dalmatinsko področje 1500 hl, na kar zbornica opozarja vse interesirane tvrdke.

Priprave za izdajo nove uredbe o odpiranju in zapiranju obratovališč.

Vprašanje odpiranja in zapiranja trgovinskih in obrtnih obratovališč in delovnega časa pomožnega osebja v teh obratovališčih se bliža, zdi se, končni in definitivni rešitvi. Minister za socialno politiko g. dr. M. Drinković je pokazal, čim je prevzel svoj resort, toliko dobre volje in globokega razumevanja za to ne baš lahko vprašanje, da ne dvomimo, da bo doseglo njegovo delo zadovoljive in trajne rezultate. Uredba z dne 3. maja 1928, na podlagi katere je sedaj urejeno to vprašanje, ni zadovoljila niti gospodarjev niti nameščencev, pa so se stalno čule utemeljene pritožbe. Minister dr. Drinković je ves material, ki je došel ministrstvu za socialno politiko proučil in je na podlagi iznešenih pritožb in predlogov smatral za potrebno, sklicati pred definitivno rešitvijo tega vprašanja ustno anketo, na katero je povabil predstavnike vseh gospodarskih in delavskih zbornic v državi. Anketa se je vršila dne 2. t. m. v Zagrebu in smo o poteku razprav v našem listu že obširneje poročali. Na podlagi materiala, iznešenega na sami anketi, kakor tudi še poznejših predstavk, je izdelalo ministrstvo za socialno politiko v sporazumu z ministrstvom za trgovino in industrijo načrt za novo uredbo in včeraj in danes se vrši v kabinetu ministristva za socialno politiko ožja konferenca za končno redakcijo načrta. Na konferenco so bile pozvane, kakor čujemo, vse tri beograjske zbornice, nadalje zagrebska in novosadska zbornica ter delavska zbornica v Beogradu.

Nimamo še uradnih poročil o načrtu nove uredbe. V kolikor se pa dá to posneti iz beograjskih listov, se bo z novo uredbo položaj znatno izboljšal, ker se je določila nove uredbe skušalo spraviti v sklad z interesi trgovine in obrti in s posebnimi potrebami posameznih pokrajin.

Predvsem se bo pri novi ureditvi ločilo vprašanje odpiralnega in zapiralnega časa od vprašanja delovnega časa pomožnega osebja. Delovni čas pomožnega osebja je v načrtu nove uredbe določen brez ozira na to, koliko časa bodo smeje biti odprte trgovine, v katerih je zaposleno pomožno osebje.

Osemurni delovni čas ostane tudi v bodoče obvezen za vsa podjetja, v katerih je poslovanje organizirano kakor v bankah, nadalje za podjetja, ki se pečajo z razkladanjem in nakladanjem tovorov, za zavarovalnice in v obrtnih strokah samo za dela v kesonih, za obrate, ki se pečajo z izdelovanjem predmetov z svinca, v vseh strokah grafičnih obrtov, v delavnicah ogledal in brusilnicah stekla ter v delavnicah, koje delajo s svincom in živim srebrom. V vseh drugih trgovinskih in obrtnih obratih traja delovni čas za pomožno osebje deset ur dnevno ali 60 ur tedensko. S tem bi bil 10-urni delovni čas določen za vse obrate enako.

Delovni čas se sme podaljšati največ za dve uri dnevno, toda le s pisnim sporazumom gospodarjev in delavcev, in to če soglašajo 1/3 delavcev v podjetju. Čezurno delo se plača s 50% več.

Po načrtu te uredbe morajo biti

trgovinska obratovališča v trgih in mestih ter v krajih z manj kot 5000 prebivalcev od 8. zvečer do 5. zjutraj zaprta.

Vsi obrati morajo biti v času od 12. do 15. brivski pa od 11. do 16. ure zaprti najmanj eno uro.

Na deželi smejo biti obrati odprti še eno uro več, a z dovoljenjem lokalnih oblasti smejo biti odprti še dalje.

Veliki župani smejo dovoljevati za 20 dni v letu podaljšanje zapiralnega časa tudi čez določeni čas, toda samo za dve uri dnevno.

Ob praznikih rojstva Nj. Vel. kralja, Ujedinjenja, na Vidovdan in na praznik sv. Cirila in Metoda, morajo biti trgovine zaprte v času službe božje, največ dve uri. V mestih izpod 10.000 prebivalcev smejo biti obrati odprti ob nedeljah dopoldne največ dve uri. Priznava sicer, da je določilo vzeto iz zakona o zaščiti delavcev in da uredba ne more iti preko zakona in dovoliti ob nedeljah štiriurno delo, vsekakor pa bi bilo pričakovati, da se bo zakonsko določilo izpremenilo tako, da bi bilo dovoljeno štiriurno obratovanje povsod, kjer je bilo to z ozirom na lokalne potrebe doslej dovoljeno.

Nimamo še avtentičnega teksta o načrtu, pa ne moremo jamčiti za točnost gornjih informacij. Upamo pa, da nam bo mogoče priobčiti v prihodnji številki avtentični tekst načrta ali vsaj uradni komunikacijski konferenci.

Kvalitetna
znamka

Zahtevajte
pivoši!

INFORMACIJSKI URAD NARODNE BANKE.

Pred kratkim so ustanovili pri naši Narodni banki informacijski urad za bančne kredite. S 1. aprilom bo pričel z delom. Doslej je prijavi pristop 40 denarnih zavodov. Namen zavoda je izvrševanje natančnejše kontrole glede kreditne zmožnosti reflektantov, s čimer hočejo obvarovati banko pred oškodovanjem.

Bodoče veleprodaje soli.

Vprašanje oskrbe prebivalstva s soljo je postalo aktualno, ko se je v jeseni leta 1927. uvedel v naši državi sistem zakupa veleprodaje soli. Od takrat naprej datirajo številne pritožbe glede soli iz krogov trgovcev, pa tudi konzumentov, katerim tudi uradni krogi niso odrekli upravičenosti, da jim jim niso mogli ustreči, ker je monopolska uprava do konca tekočega leta še vezana s pogodbami na sedanji zakupni sistem. Vendar pa so te pritožbe napotile monopolno upravo, da se je odločila za izpremembo sedanjega zakupnega sistema. V kateri smeri se izprememba izvrši, sicer še ni odločeno. Monopolska uprava ima v tem pogledu nebroj predlogov.

Največ predlogov gre za tem, da se sicer zakup veleprodaje obdrži, vendar naj pa tvori za zakup celo državno področje samo en reon. Zakupnik veleprodaje soli za celo državno področje naj bi bil dolžan otvoriti prodajalno za prodajo soli na debelo v vsakem večjem kraju, kjer je v posameznih okrajih osredotočena trgovina in gospodarstvo. Prodajalci soli na drobno naj bi dobivali sol iz najbližje veleprodaje ne glede na meje okraja ali oblasti. Tako bi se preprečilo takozvano tihotapljenje

soli iz reona v reon, ki se sedaj vrši posebno v obmejnih krajih reonov, tam, kjer v enem ali drugem reonu pomanjkuje mineralne soli. Naši trgovci bi si mogli na ta način v zadostnih množinah nabaviti mineralno sol kjerkoli in bi tako tudi mogli zadovoljiti prebivalstvo, ki to vrsto soli išče in zahteva ter se večkrat ne straši niti stroškov niti truda, da si jo nabavi v sosednjih reonih, kjer je je zadosti na razpolago. Odpadle pa bi tudi druge absurdnosti, ki se sedaj dogajajo glede nabave soli vsled tega, da se mora sol nabavljati vedno le na sedežu veleprodaje tako, da morajo na primer trgovci iz Poljčan sol nabavljati v Mariboru tudi v vagonovskih pošiljkah, da si gre vagon preko Poljčan in bi normalno ne moglo biti zaprek, da se ga razloži že v Poljčanah, ko gre prvič preko te postaje, dočim mora sedaj iti preko Poljčan v Maribor in potem nazaj v Poljčane.

Predlog je v stanu, da odpravi skoro vse težkoče, ki se sedaj pojavljajo v oskrbi prebivalstva s soljo. Navzlic temu pa ga moremo smatrati samo za alternativni predlog, kajti v tem oziru stojimo na stališču, da se prodaja soli zopet pretvori v svobodno obrt in prepusti prosto konkurenco, da v nadrobni prodaji določa cene.

PRESTOPKI VSLED NEREDNEGA VODSTVA REGISTROV O NABAVI IN PRODAJI ŽGANJA IN DRUGIH OPOJNIH PIJAČ.

Na konkretno vprašanje, kdaj se smatrajo nedostaki pri vodstvu gornjega registra za prestopke in kdaj za nerednost, pojasnjujemo, da ima finančna kontrola dolžnost popisati ob vsaki ugotovljeni nerednosti v vodstvu registra vso zalogo žganja in opojnih pijač ter sestaviti dejanski opis. Nesoglasje zaloge z registrom se kvalificira za tihotapljenje, ako je v kleti več žganja nego bi ga po registru imelo biti. Ako pa je v kleti manj žganja, se nesoglasje smatra za nerednost v vodstvu registra. Vendar se pri tem primanjkljaji do 5 l ne upoštevajo, ker more taka razlika vedno nastati tudi brez vsake krivde lastnika. Ako pa se nesoglasje do 5 l ponovno dogodi, mora finančna kontrola tudi tako razliko naznaniti. Za primer, da točilec pijač ne vodi registra, ker je bolan ali je bil odsoten, pet ali več dni, mora finančna kontrola kljub temu sestaviti dejanski opis. Ako se register ne vo-

di iz opravičljivih razlogov do vstevši štirih dni, se ta nerednost za enkrat izpregleda, v ponovnem primeru pa brez ozira na opravičilo kaznuje.

POŠTNA HRANILNICA KRALJEVINE SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV

Uvede s 1. aprilom 1929 mednarodni virnanski promet z Dansko preko čekovnega zavoda v Kopenhagenu pod istimi pogoji, ki veljajo za ta promet z ostalimi državami. Podrobna pojasnila glede mednarodnega izplačilnega in virnanskega prometa daje brezplačno podružnica Poštne hranilnice v Ljubljani.

IZVOZ BOKSITA.

Po skoraj trimesečnem zastoju so prišli v pristanišče v Šibeniku zopet prvi transporti boksita. V rudnikih v Drnišu delo zelo forsirajo, da morejo zadovoljiti povpraševanje iz inozemstva. Vsak dan pride v Šibenik 20 do 30 vagonov boksita. Svoj čas smo že poročali, da se zanimajo za naš boksit prav zelo tudi Amerikanci.

Potreba zopetnega pobiranja 4% davčne varščine.

Na zadnji zbornični plenarni seji je zbornični član g. M. Hohnjec iz Maribora v obliki samostojnega predloga spravi na razgovor živo potrebo, da se v zaščito domače trgovine znova začne pobirati ob uvozu in izvozu blaga 4% davčna varščina. Svoj predlog je utemeljeval sledeče:

Tekom meseca januarja 1929 je generalna direkcija davkov ukinila nadaljno pobiranje 4% davčnih varščin. Pobiranje te davščine je imelo svojo dobro stran v tem, da so se kupčije z izvoznim blagom vršile samo preko domačih ljudi in so tako bili domačini vsaj deloma deležni dobička, katerega delajo tuji izvozniki. Ukinjenje davčne varščine je odužilo domači posredovalni kupčiji vsako konvencijo. Izvozna kupčija je prešla popolnoma v tuje roke, ker so inozemski trgovci sami preplavili naša tržišča, napravljajo pri nas dobre kupčije, ne plačajo pa nobene davka. Inozemec, čeprav opravlja pri nas posle, za katere mora domačin plačati visoke davke, ne plačuje ničesar, ker izgine preje preko meje, predno davčno oblastvo dozna, da je pri nas kupčeval. Davčni aparat, kakor temeljit, vendar ni tako gibčen, da bi mogel za take kupčije tako pravočasno doznati, da bi mogel vstrezni davek zavarovati, odnosno predpisati in izterjati. Izvozne kupčije v obmejnih krajih so v par mesecih, odkar se ne pobira več davčna varščina, prešle popolnoma v tuje roke. Posebno velja to za izvoz živine, ki je postal vsled ukinitve davčne varščine monopol tujcev.

Ker je treba nekaj ukreniti, da se inozemske prekupčevalce pritegne ravno tako k plačilu davkov od njihovih kupčij v naši državi kakor domačine in jih s tem glede konkurenčnih pogojev izenači z domačini, je g. Hohnjec predlagal, da se zbornica ponovno zavzame za to, da se v okvirju uredbe o zavarovanju davkov ustvari zakonito podlago za nadaljnjo pobiranje davčnih varščin v katerikoli obliki.

Plenum zbornice je predlog gosp. Hohnjeca soglasno odobril.

NOV NAŠ PARNIK.

Naša »Prekomorska plovdba« lepo napreduje. V ladjedelnici v Glasgowu na Škotskem so ji sedaj izgradili nov parnik, ki ga bodo v najkrajšem času spustili v morje. Parnik bo dobil ime »Korana« in bo imel 9000 ton vsebine. Parnik s tolikšno prostornino je za naše razmere že nekaj prav lepega.

Pravilnik razsodišča

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

(Odobren z razpisom ministrstva trgovine in industrije z dne 19. marca 1929, št. 27.696/III-28.)

§ 1.

Pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani obstoji stalno razsodišče na podlagi § 2 zakona iz leta 1868 o trgovskih in obrtniških zbornicah.

Službeno se nazivlje: »Razsodišče Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«.

Pristojnost razsodišča.

§ 2.

Razsodišče Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razsoja spore iz poslovnega, obrtnega ali industrijskega značaja, izvzemši spore med delodajalci in njihovimi nameščenci.

Za pristojnost razsodišča je treba:

1. da obe stranki pismeno izjavita ob sklepanju posla ali naknadno, da se za primer spora podvržeta njegovi razsoji;

2. da ima vsaj ena izmed obeh strank svoje glavno ali podružnično obratovališče v Kraljevini SHS.

§ 3.

Spori, o katerih je izreklo sodbo že redno sodišče ali so pri njem v teku, ne morejo biti predmet razprave pred razsodiščem.

§ 4.

Proti sodbi razsodišča ni priziva. Poravnave, sklenjene pred razsodiščem ali tajnikom razsodišča, imajo moč sodbe.

Sestava razsodišča in volitev razsodnikov.

§ 5.

Razsodišče Zbornice za trgovino, obrt in industrijo sestoji iz zbora razsodnikov, ki ga tvorijo vsi člani trgovskega, obrtnega in industrijskega odseka in njihovi namestniki ter 32 voljenih razsodnikov, od katerih morajo vsaj tri četrtine stalno bivati v Ljubljani. Zbornični predsednik in podpredsednik ne morejo biti razsodniki. Število voljenih razsodnikov sme plenum Zbornice zvečati ali zmanjšati.

§ 6.

Razsodnike, ki niso člani Zbornice, voli plenum Zbornice, pri čemer mora gledati na to, da so zastopane vse važnejše stroke. Funkcijska doba traja tri leta. Razsodniki ostanejo v svoji funkciji tudi po preteku svoje poslovne dobe, dokler niso izvoljeni novi.

§ 7.

Razsodniku je naznaniti njegovo izvolitev. Nepopolnost zbora razsodnikov ne daje spornim strankam pravice do kakršnihkoli ugovorov.

§ 8.

Razsodniško zaobljubo položi razsodnik ali ustno pred zborničnim predsednikom ali pa s pismeno izjavo.

Razsodnik jamči strankam za vso škodo, ki bi jim nastala po njegovi krivdi, ker ni redno vršil svoje dolžnosti (§ 584 c. pr. r.).

§ 9.

Lista razsodnikov mora biti objavljena v »Uradnem listu« in strankam na vpogled v zborničnem uradu.

§ 10.

Za razsodnika more biti izvoljen samo trgovec, obrtnik ali industrijec, izjemoma tudi prokurist, tehnični vodja ali delovodja, ako izvršuje svoj poklic najmanj tri leta, ako je državljan Kraljevine SHS, star že 30 let, še nekaznovan radi delikta iz dobičkaželjnosti ali radi konkurza in če se ne nahaja pod stečajem ali skrbstvom.

Če v teku funkcijske dobe nastopi eden navedenih razlogov, preneha funkcija razsodnika.

§ 11.

Funkcija razsodnika je častna. Povrnejo se samo dejanski stroški radi prisostvovanja pri razpravi na način, kakor to določi zbornično predsedstvo.

§ 12.

Razsodišče ima svojega tajnika. V ta namen določi predsedstvo zborničnega uradnika, ki je absolviran pravnik, po možnosti s sodnim izpitom. V primeru potrebe more zbornično predsedstvo odrediti, da nadomešča tajnika kak drug zbornični referent z enako kvalifikacijo.

§ 13.

Tajnik razsodišča vrši posle pravnega referenta, podpira predsednika razsodišča pri izvrševanju njegove funkcije, osobito pri vodstvu razprav in sej, se udeležuje sej razsodišča s posvetovalnim glasom, sprejema na zapisnik poravnave izven razprave, posreduje med spornimi strankami, jim daje potrebna navodila in pojasnila, vodi zapisnike, izdeluje odloke razsodišča in jih priobčuje strankam, sprejema spise za razsodišče, čuva sodni arhiv ter se briga za pravilno poslovanje razsodišča sploh.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini SHI Fran Kasov. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 28

če imate

MAGGI¹⁰⁰⁰ izdelke za juhe

stalno v zalogi!

Novi državni proračun za leto 1929/30.

Nj. Vel. kralj je podpisal dne 28. t. m. državni proračun za l. 1929/30. Proračun bo danes objavljen v »Službenih Novinah« in stopi v veljavo dne 1. aprila. Novi proračun znaša:

IZDATKI.**Splošna državna administracija.**

Vrhovna državna uprava 266 milijonov 756.854 Din. Izločeni pa so izdatki za Narodno skupščino, ki so znašali lansko leto 41 milijonov. Povečanje gre v prvi vrsti na račun državne dotacije za samouprave.

Proračun penzij, podpor, invalidnin itd. 1127-3 mil.

Državni dolgovi 895-4 mil.

Ministrstvo pravde 324-6 mil.

Ministrstvo prosvete 809-5 mil.

Ministrstvo ver 106-5 mil.

Ministrstvo notr. zadev 586-6 mil.

Ministrstvo za narodno zdravje 190-1 mil.

Ministrstvo za zunanje zadeve 165-7 mil.

Ministrstvo financ 380-8 mil.

Ministrstvo vojne in mornarice 2428-6 mil.

Ministrstvo javnih del 267-9 mil.

Ministrstvo za promet 99-7 mil.

Ministrstvo za poljedelstvo in vode 99-3 mil.

Ministrstvo trgovine in industrije 56-1 mil.

Ministrstvo za socialno politiko 29-8 mil.

Ministrstvo za agrarno reformo 37-0 mil.

Rezervni krediti 74 mil.

Skupni izdatki državne administracije 7945-6 mil. dinarjev.

Državna gospodarska podjetja in državne ustanove.

Ministrstvo prosvete 26-7 milijona

Ministrstvo za narodno zdravje 55-4 mil.

Ministrstvo financ 795-3 mil.

Ministrstvo za šume in rudnike 452-3 mil.

Ministrstvo za promet 2698-7 mil.

Ministrstvo pošte 387-9 mil.

Ministrstvo za poljedelstvo in vode 88-1 mil.

Ministrstvo za trgovino in industrijo 14-4 mil.

Skupni izdatki državnih gospodarskih podjetij 4518-8 mil. dinarjev.

DOHODKI.**Splošna državna administracija.**

Neposredni davki 1864 mil.

Posredni davki 3577-1 mil.

Višek dohodkov monopolne uprave 1796-7 mil.

Vojna škoda (reparacije) 162-5 milijona dinarjev.

Višek dohodkov državnih gospodarskih podjetij 460-6 mil.

Razni dohodki 84-9 mil.

Skupna vsota splošnih dohodkov 7945-6 mil.

Dohodki državnih podjetij.

Ministrstvo prosvete 29-8 mil.

Ministrstvo za narodno zdravje 55-4 mil.

Ministrstvo financ 2611-8 mil.

Ministrstvo za promet 2785-1 mil.

Ministrstvo pošte 521-9 mil.

Ministrstvo za poljedelstvo in vode 95-3 mil.

Ministrstvo za šume in rude 566-4 milijona dinarjev.

Ministrstvo za trgovino in industrijo 32-4 mil.

Skupni dohodki državnih podjetij 6698-2 mil.

Skupna vsota dohodkov 12 milijard 464.474.912 Din.

Kako se pri nas pospešuje tujski promet.

V »Slovenec« z dne 29. t. m. čitamo naslednje poročilo:

»Na obnem zboru delniške družbe Union se je pretresalo vprašanje, ali se poveča hotel Union in razširijo prostori. Namen je bil, podaljšati hotel na stavbišču ob Miklošičevi cesti za nadaljnjih 50 sob. Vendar se povečanje hotela ne bo izvršilo, ker je kalkulacija točno pokazala, da ima največ dohodkov iz hotela samo mestna občina in sicer v obliki 30% hotelske davščine, takozvani tujski davek, ki se pobira v tej višini samo pri nas. Ta davek se mora plačevati celo od kurjave in celo od kopalnic, ki so združene s sobami. Kalkulacija je točno pokazala, da je ta hotelska tujska davščina edina ovira, da se hotel ne more povečati, akoravno bi bilo to nujno potrebno, ker pogostoma zmanjka hotelskih sob in se mo-

rajo došli tuji odslavljeni in se jih ne more postreči. V vseh drugih mestih je oblast že zdavnaj uvidela, da se s tako visoko hotelsko davščino strašno ovira tujski promet in upropašča hotelsko obrt. Mesta v inozemstvu so to že pred leti odpravila, na Solnograškem se je celo sklenilo, da ne sme v nobenem mestu presepati hotelska davščina 6%. Radi tega občni zbor ni mogel riskirati, da se hotel podaljša, ker bi pri tako visoki davščini družba imela le občutno izgubo.»

Ali ne nudi gornje stvarno poročilo eklatanten dokaz za to, kako se pri nas ubija hotelirstvo, gostilničarstvo in s tem v zvezi tujski promet, ki bi moral postati pri nas ena najbolj rentabilnih gran narodnega gospodarstva!

Veselo Velikonoč!

želimo vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem »Trgovskega lista«.

Uredništvo in uprava.

TRG JAJEC.

Eksportna zadruga v Št. Juriju ob južni železnici poroča, da se je položaj na trgu jajec od zadnjega poročila temeljito spremenil. Produkcija se je pričela z vso vehemenco, eksport je prav živahen. Bližajoči se velikonočni prazniki so padanje cene v preteklem tednu pač v toliko ustavili, da so eksporterji plačali kos še zmeraj z Din 1-50 do 1-20, a prišlo bo do nadaljnega padanja, najbrž že v teku tega tedna.

Predsedstveno poročilo o delovanju Zbornice TOI.

(Poročilo o važnejših zborničnih akcijah, ki ga je podal zbornični predsednik g. Ivan Jelačin ml. v plenarni seji dne 21. marca t. l.)

(Nadaljevanje.)

Redukcija prometa.

Neposredno po zadnji plenarni seji se je vršila pri *ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani konferenca o voznem redu za leto 1929/30*, na kateri je predložila zbornica podrobno spomenico o potrebah izboljšanja potniškega prometa. Tudi na anketi, dne 17. januarja t. l. v Beogradu pri Generalni direkciji je zbornica zahtevala modernizacijo potniškega prometa potom uvedbe motornih vozil, nadalje zboljšanje prilik v tovrstnem prometu in prosila, da se vpošteva in uveljavi načrt voznega reda v oni obliki, kakor je bil na anketi v Ljubljani v sporazumu s krajevnimi interesi sestavljen. Toda namesto predlaganih izpolnitev je prometna uprava odredila občutne redukcije potniškega prometa. Sredi februarja je bilo na področju ljubljanske direkcije z dvema zapovrstnima odlokoma ukinjenih 54 potniških vlakov. Po enem mesecu je bilo nato dne 12. marca t. l. 32 potniških vlakov, ki so bili samo začasno radi zametov ustavljeni, zopet obnovljenih, dočim je 22 vlakov trajno ukinjenih. Poleg tega je Generalna direkcija, kakor doznavamo pri končni redakciji voznega reda, za l. 1929/30 črtala vse predloge gospodarskih organizacij glede izpopolnitve voznega reda. Ti ukrepi pomenijo za izletniški in tujski promet, na katerega ste obe slovenski oblasti zelo navezani, veliko nepravilno in bo železniška uprava po naših cenitvah imela od tega več škode kot koristi. Zato se je zbornica obrnila s posebno spomenico na prometnega ministra, v kateri je obrazložila posledice izdanih ukrepov za potniški promet in predlagala, da naj se ukinjenih 22 vlakov s 15. marcev zopet obnovi.

Povišanje železniških tarif.

S 1. marcem t. l. so stopile v veljavo *povišane železniške tarife za blagovni promet*. Odstotek povišanja se giblje med 5 in 35%. Za večino vrst

Sestava razsodišča v poedinih primerih.**§ 14.**

Razsodišče razsoja v vsakem poedinem primeru v kolegiju treh razsodnikov, ki morajo biti s tajnikom razsodišča vred neprestano prisotni pri vsej razpravi, vsem posvetovanju in sklepanju; sicer bi bila sodba nična.

Vsaka stranka izbere enega razsodnika, oziroma namestnika z liste razsodnikov. Ta dvojica izbere z liste razsodnikov predsednika. Ako se glede te izbire ne doseže sporazum, določi predsednika žreb. Člani zborničnega trgovskega, obrtnega in industrijskega odseka in njihovi namestniki so dolžni, da sprejmejo izvolitev za razsodnika ali predsednika razsodišča.

§ 15.

Tožnik mora imenovati razsodnika in za primer, da bi bil ta odklonjen, njegovega namestnika že v tožbi.

Toženec mora naznaniti razsodišču razsodnika in namestnika v roku, ki mu ga določi razsodišče ob priliki vročitve tožbe.

Ako tožnik ali toženec ne imenujeta razsodnika ali če se sosporniki ne morejo zediniti glede razsodnika v predpisanem roku, imenuje razsodnika zbornični predsednik.

Če izpade iz kakršnegakoli razloga razsodnik, pozove zbornični predsednik namestnika. Ako bi izpadel tudi ta, imenuje z liste razsodnikov drugega razsodnika.

§ 16.

Ako si izbere stranka razsodnika, ki biva zunaj Ljubljane, mora vnaprej založiti vsoto, ki je potrebna za potne stroške dotičnega razsodnika.

Odklonitev razsodnikov.**§ 17.**

Razsodnika sme stranka odkloniti:

1. v stvareh, v katerih je razsodnik sam stranka, ali glede katerih je proti eni izmed strank soupravičenec, soobvezanec ali regresni dolžnik;

2. v stvareh razsodnikove soproge ali takih oseb, ki so z njim po premi vrsti v sorodstvu ali svaštvi ali po stranski vrsti do četrtega kolena v sorodstvu ali do drugega kolena v svaštvi;

3. v stvareh razsodnikovih posinovljencev, rejencev, varovancev ali gojencev;

4. v stvareh, v katerih je bil razsodnik pooblaščenec ene izmed pravnih strank;

5. če dokaže stranka zadosten vzrok za dvom o razsodnikovi nepristranosti.

Razsodniki, pri katerih nastopi ena izmed okolnosti pod točkami 1. do 4., se morajo vzdržati izvrševanja razsodniškega posla in to nemudoma javiti zborničnemu predsedstvu.

§ 18.

Stranka, ki odklanja razsodnika, mora to storiti v roku, ki ji ga določi razsodišče.

O dopustnosti odklonitve in o izključitvenem razlogu, ki ga je prijavil razsodnik sam, odloča zbornični predsednik.

Vložitev tožbe.**§ 19.**

Tožba se mora vložiti pri razsodišču pismeno v toliko izvodih, kolikor je nasprotnih strank, razen tega pa še en izvod za razsodišče.

§ 20.

Tožba mora navajati ime, poklic in bivališče tožitelja in toženca, morebitnega zastopnika, dejansko stanje sporne stvari, dokazila za zatrjevane dejanske okolnosti, število in kakovost prilog, razloge za pristojnost razsodišča, določen tožbeni zahtevek, podpis stranke ali njenega zastopnika in razsodnika.

Tožbo, ki ne bi vsebovala vseh teh navedb, vrne tajnik razsodišča tožitelju s pozivom, da jo v določenem roku izpopolni.

§ 21.

Ako je iz tožbe same očitno razvidno, da razsodišče ni pristojno, jo zbornični predsednik na predlog tajnika razsodišča zavrne.

§ 22.

Tajnik razsodišča pošlje nemudoma en izvod tožbe toženi stranki ter ji določi rok, do katerega mora izvršiti imenovanje in odklonitev razsodnika (§§ 15. in 18.).

§ 23.

Čim je razsodišče sestavljeno, odredi predsednik razsodišča narok za ustno razpravo. Dan razprave je določiti tako, da se je morejo udeležiti stranke osebno ali po svojem zastopniku.

Vročanje sodnih spisov.**§ 24.**

Sodni spisi se vročajo strankam ali njihovim pooblaščenecem po pošti, v Ljubljani tudi po zborničnem dostavljalcu. Tožbe, vabila k razpravi in sodbe se vročajo na povratnico ali proti potrdilu prejema v dostavni knjigi.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

RAZSTAVE IN SEJMI.

Zaklopne znamke za pisma v slovenskem, srbskem, hrvatskem, češkem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku je izdala uprava velesejma v Ljubljani. — Znamke so interesentom brezplačno na razpolago. P. n. tvrdke so naprošene, da se jih v največji meri poslužujejo ter tako sodelujejo v propagandi za to našo važno gospodarsko ustanovo.

Spomladanski velesejem v Budimpešti se vrši letos od 4. do 13. maja in so doslej od inozemskih držav prijavile svojo udeležbo: Francija, Grčija in Japonska.

XI. vzorčni semenj v Napolju. V Napolju se vrši XI. mednarodni vzorčni velesejem od 8. do 23. junija t. l.

Švicarski semenj v Baslu. Švicarski semenj v Baslu se vrši od 13. do 23. aprila 1929. Prospekte dobijo interesi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani med uradnimi urami.

Mednarodni semenj v Frankfurtu se vrši letos od 14. do 17. aprila.

Splošna poljska deželna razstava v Poznanju se vrši od maja do septembra t. l.

Švicarski velesejem v Baslu se vrši od 13. do 23. aprila 1929.

RAZSTAVA KUNCEV IN PERUTNINE.

Za časa letošnje velesejske pridelitve v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 9. junija t. l., priredi perutninarski in kunčerejski odsek Kmetijske družbe skupno z upravo velesejma na posebnem oddelku velesejskega prostora **veliko razstavo plemenskih kuncev in raznovrstne perutnine.**

Razstava je predvsem propagandnega značaja. Sila smo namreč v Sloveniji zaostali v reji malih živali napram inozemstvu. Na deželi pač vidimo na kmetijskih dvoriščih kure, race in drugo perutnino, ki grebe in brska po gnoju, redko pa plemenito pasmo. Naše kure nesejo povprečno 100 jajc na leto, ne vé jih pa veliko, da ležejo plemenite pasme do 300 jajc letno. — Poleg kur fajčaric pa imamo pasme, ki se goje zlasti radi posebno okusnega mesa.

Podobno je z našimi kunci ali domačimi zajci. Podijo se po hlevih in v kratkem času degenerirajo. V inozemstvu, zlasti v zapadnih evropskih državah pa je kunčereja smotrna in je velik vir dohodka zlasti malemu človeku. Imamo kunce, ki tehtajo do 8 kg in kunce, katerih koža je vredna čez 100 Din. V Parizu ni boljše restavracije, ki ne bi imela na jedilnem listu na različne načine prirejenega kunca.

Pozivamo vse prijatelje in gojitelje perutninarstva in kunčereje, da se takoj prijavijo kot rastavljalci na razstavi. Uprava velesejma je preskrbela veliko število velikih, svetlih in zračnih razstavnih kletk, kamor se bo namestilo male živali. Pojasnila daje Kmetijska družba in velesejski urad.

MODERNA SKLADIŠČA ZA TOBAK.

Uprava državnih monopolov bo v tekočem in v prihodnjem letu dala zgraditi velika moderna skladišča za fermentacijo in vležanje tobaka v vseh večjih krajih Južne Srbije, v kojih okolici se tobak prideluje. Gre za šest skladišč s skupno sprejeto kapaciteto nad tri milijone kg tobaka. S tem ne bo omogočeno samo racionalno vskladiščenje, temveč se bo dvignila tudi kultura tobaka sama. Stroški bodo znašali okoli 40 milijonov dinarjev. Skladišča bodo zgrajena po vzorcu skladišč v Solunu, Kavadaru in Seresu in bodo tale: v Kumanovu (1 milijon kg), v Strumnici (700.000 kg), v Bitolju in Radovištu (po 500.000 kg), v Štipu (tisoč kg) in v Djevdjeliji (100.000 kilogramov).

TOVARNA ALUMINIJA V DALMACIJI.

Iz Splita poročajo: Povodom znane prodaje sulfidnih tovarn v Dalmaciji družbi »Société des Phosphates Tunisiens« izvemmo, da hoče ta francoska družba ojačiti najprvo hidroelektrično centralo v Gubavici (na Cetini) od 30.000 KS na 100.000 KS ter da hoče vrhu tega zgraditi v Dalmaciji dve novi cementni tovarni in tovarno aluminija. To bi bila prva aluminijeva tovarna v Jugoslaviji in na Balkanu sploh. Njena zgradba bi bila glede na bogata prvovrstna boksitna nahajališča in glede na vodno moč v Dalmaciji za jugoslovansko gospodarstvo posebnega pomena. Hkrati nameravajo novi lastniki »Sulfide« povečati tudi že obstoječe karbidne in solitrove tovarne v Dugem Ratju in v Šibeniku. Polagoma se bo torej tudi v Dalmaciji obrnilo na bolje.

8. DRAŽBA KOŽ DIVJIH ŽIVALI.

Blaga za 30% več kot zadnjič, samo lisic preko 1000 komadov. Kvaliteta radi poznega časa popustila. Zato cene v splošnem malo padle. Provenienca čela država, zlasti pa Slovenija, Hrvatska, Bosna, Dalmacija. Ponudbe še vedno manjše od povpraševanja. Blago se je kupovalo deloma za domačo potrebo, večinoma pa za Avstrijo, ČSR, Italijo, Nemčijo, Anglijo. Veliko zanimanja za dobro blago, zlasti za gorske lisice, kune zlatice in belice, dihurje, divje mačke, bele podlasice. Za polhe ni bilo zanimanja, za ostalo srednje-kvalitetno blago primerno povpraševanje. Dosežene so bile sledeče cene: Lisice gorske za 1a blago 470 do 650 dinarjev, lisice gorske, glave 710, lisice poljske za 1a blago 450 do 580, lisice poljske, glave 650, kune zlatice 1550 do 1760, kune belice 855 do 1030, dihurji 260 do 305, vidre 800 do 950, veverice 11 do 14, jazbeci 51, zajci divji 21, zajci domači 2-25, mačke divje 185 do 250, mačke domače 14 do 16, podlasice bele 80 do 120, podlasice rjave 11-50, krti 2, srne 12-75, gamsi 25, ris 900 Din.

Ponudbe in povpraševanja.

I. Jarblum, Warszawa, Al. Jerozolimskie 43, želi stopiti v poslovne stike s tukajšnjimi podjetji, ki izdelujejo kostni klej, v svrhu nabave večje količine.

Otto Holzmayr (Papier-Waren für Hotels, Gaststätte und Konditoreien), München, Sendlingertorplatz 1/II., želi stopiti v trgovske stike s tukajšnjimi izvozniki zobotrebcv.

Josef Baum, Radkersburg, Steiermark, želi stopiti v kupčijske zveze z onimi tovarnami, oziroma lesnimi podjetji, ki izdelujejo zaboje za jajce; gre za večja vagonška naročila.

Univ. prof. dr. M. Skerlj:

RPAVILA
naših
delniških
družb

Studije izredne kerfiti za vrstlega jurista in praktičnega gospodarja

Stane 15 dinarjev
Dobiva se v upravi "Trgovskega lista".

RAZNO.

Obvestilo uredništva. Torkova številka »Trgovskega lista« radi praznikov odpade in izide prihodnja številka v četrtek.

Gospodarski položaj Anglije. Centralni električni urad bo oddal dobavne pogodbe za izgradbo električnih naprav v znesku treh milijonov funtov. Časopisje vidi v tem nadaljni znak počasnega, a trajnega boljšanja v položaju industrije; zlasti železna, jeklena in premogovna industrija izkazuje viden dvig zaposlenosti. Sedaj obratuje v Angliji 139 plavžev, sedem več kot v decembru; od decembra do marca se je dvignila produkcija surovega železa od 540.000 na 564.000 ton. Premogovna industrija ima dosti naročil še za daljšo dobo. Kakor poročamo tudi na drugem mestu, se je število brezposelnih v Angliji zopet znižalo in pravijo, da bo padlo v kratkem pod 1 milijon.

Obnova francoske petrolejske industrije. Francozi so začeli izvajati svoj petrolejski program. Najprvo je poldržavna Cie. Française de Petrole, ki upravlja francoski delež pri mosulskih virih, pričela graditi petrolejsko rafinerijo. Nato so sklicali državni svet, da je pričel naredbe o novi ureditvi petrolejskega uvoza. Določajo, da za dobo treh let uvozno kontrolo petrolejskih družb dovoli v vsakem posameznem slučaju država. Namen je, da bi z vedno večjo omejitvijo v uvozu rafiniranega petroleja pospešili obnovo domače rafinadne industrije ter da bi zagotovili francoskemu trgu neodvisnost od svetovnih trgov.

Novo ameriško avtomobilno ofenzivo pripravljajo s tem, da bo koncernu General Motors pripadajoča družba Cadillac razširila nabavni program in bo dvignila letno produkcijo od 30.000 na 60.000 avtomobilov.

Produkcija žganja v Nemčiji rekordna. V letu 1927/28 je bila produkcija žganja v Nemčiji največja, odkar obstoja državna monopolna uprava za žganje. Ker so vstopili v poslovno leto samo z majhno zalogo (350.000 hl proti 980.000 hektolitrov leto prej), so pravico do žganja dvignili na 100% in pozneje na 130%. Vsega skupaj je prejela monopolna uprava od žgalnic 2.600.000 hl vinskega cveta (leto prej 1.700.000). Prodaja se je dvignila na 2.420.000 hl (2.310.000), tako da je bilo na koncu poslovnega leta na razpolago še ca. 504 tisoč hektolitrov.

NEGOTOVOST NA MEDNARODNIH DENARNIH TRGIH.

Zvišanje obrestne mere v Amsterdamu, od 4% na 5%, so razmotrivali že šest tednov. Na mednarodnih denarnih trgih so ga pričakovali že od 7. februarja dalje, ko je zvišala Angleška banka obrestno mero od 4% na 5%. Francoska banka vztraja še zmeraj pri 3%, kar je spričo velike vloge francoskega denarja na mednarodnih denarnih trgih velike važnosti. Ameriške zvezne rezervne banke doslej še niso zvišale, pričakuje se pa to vsak dan.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 4. aprila t. l. ponudbe glede dobave 40.000 kg portlandcimenta ter glede dobave 1 pisalnega stroja »Erika«. — Dne 5. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave drv. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN LJUBLJANA

ZALOGA sveže pražene kave, mletih dišav i rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Naznanilo.

Prevzeli smo celokupen inventar tvornice »TRANSFORMATOR« d. z o. z., Ljubljana, kakor: raznovrsten elektroinstalacijski material, generatorje, motorje, transformatorje, električne vrtalne stroje, ventilatorje, števec, inštrumente in aparate, sesalce prahu (Staubsauger), električne kuhlne aparate, likala, žarnice itd. Interesentom seznam zaloge na razpolago.

Z ozirom na likvidacijo vse zaloge smo znižali cene vsem predmetom nizko pod dnevno ceno. Prodaja se vrši iz dosedanjega skladišča: **LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 75.** Pismena pojasnila samo na naš naslov.

Vojnovič & Cie.
Ljubljana - Vič. Telefon 2043.

PRIMULIN

najbolji dovršeni svetlopišni papir

za suho kopiranje z amonjakom, širok 75 cm in 100 cm. Prekaša vse dosedanje izdelke. Fabrikat L. Van der Grinten, Venlo, Holland. Jugoslovanski patent štev. 6042

Samoprodaja za Slovenijo:

NOVA ZALOŽBA

Ljubljana, Kongresni trg 19

Telefon štev. 2793

Vsa v fiskarsko stroko spadajoča dela izvršuje naltočnejše **„TISKARNA MERKUR“, LJUBLJANA** GREGORČIČEVA UL. 23 - - Telefon štev. 2532 - - Lastna knjigoveznica

Carborundum
Elektrit
Elektro-corund
Silicium-carbid

v ploščah in kosih za brušenje vodnih žag, orodja, kamena in teraca nudi najceneje

Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

Motvoz Grosuplje

demač slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

Naznanilo!

ŠTEFAN MENCINGER

naznanja cenjenemu občinstvu, da

otvori dne 1. aprila 1929

povsem higijenično in moderno urejene

novе gostilniške prostore

v lastni hiši na Kette-Murnovi (prej Martinovi) cesti šte. 10 v Ljubljani.

Kuhinja izborna. — Vina prvovrstna.

Sveže blago. — Točna postrežba.

Cene solidne! Prepričajte se!

AVTOPOSTAJA.

Prva jugoslovanska
tovarna dežnikov

JOSIP VIDMAR

Ljubljana, Pred Škotijsko 19

Najsolidnejši izdelki!
Skrupne cene! Točna dobava!

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

Špicerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. — Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki
na razpolago!

TRAJNO koristno darilo
je samo

'GRITZNER' in 'ADLER'
šivalni stroj ter pisalni stroj
'URANIA'.

Znižane cene, najlepše opreme edino le
pri

JOSIP PETELINCU

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodl. Telef. št. 2913.

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 6

GENERALNO ZASTOPSTVO

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Med-
vode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne
papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

TOVARNA PERILA RIGLAV, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8, nasproti hotela Štrukelj
priporoča veliko izbiro moškega perila po konkurenčnih
cenah. — Izdeluje se tudi po naročilu.

R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2000 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2000

Špedicijsko podjetje, skladišče, carin-
sko posredništvo, prevažanje pohištva

KUVERTA

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

MERCINA IN DRUG

Trgovina s papirjem na veliko

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh
izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

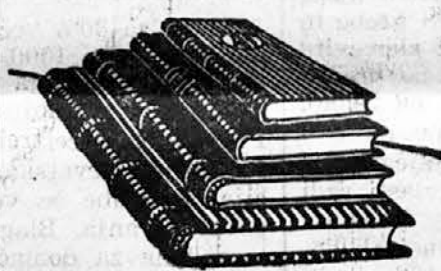
BRATJE PIATNIK, RADEČE

KNJIGOVEZNICA

industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig

A. JANEŽIČ, Ljubljana

FLORIJANSKA ULICA 14 Telefon 3220

priporoča in Vam nudi
najugodnejše vse vrste
trgovskih knjig kot:
amerikanske Journale,
glavne knjige, blagajni-
ške knjige, vsakovrstne
štruce, bloke, mape, ka-
kor tudi vse vrste šol-
skih zvezkov.

Na veliko! Na malo!

PUC
IGN. VOK, Ljubljana - Novo mesto
H-KOLESA Platljivo tudi na obroke!
Solidne cene!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :- :-: Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila,
predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.